

VECKOBLADET

ORGAN FÖR VPK och KU i LUND UTKOMMER FREDAGAR

36

Bredgatan 28, 222 21 Lund. Telefon: 046/13 82 13. Torsd. 19 - 21. Lörd. 10 - 12

Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 15 kr/halvår.

1978 4:e årg.

Fredagen den 10 november

VB-KOMMENTAR

Kommunen har bestämt sig för att bygga bostäder i en del tomma (tömda) kvarter i innerstan. Det är bra.

När man gräver för byggen i Lund hittar man som bekant ofta saker, som kräver arkeologiska undersökningar. Det är också bra.

Arkeologiska undersökningar kostar pengar, i många fall mycket pengar. Det är, mindre bra.

Kostnaderna för dessa undersökningar borde betalas av staten. Men i nuläget betalas de oftast av de blivande hyresgästerna. Det är inte alls bra.

Lund är en gammal stad och här måste arkeologerna göra omfattande undersökningar. Samma sak är det med andra gamla städer. Och för att täcka kostnaderna kan man söka pengar hos Riksantikvarieämbetet. Men ämbetet får mycket litet pengar till sådant av den borgerliga regeringen.

Så därför fattade kommunstyrelsen i Lund i tisdags ett beslut som innebär att vid kommande utgrävningar i vissa centrala kvarter i Lund ska kostnaderna läggas på byggherrarna, dvs. de läggs på hyrorna. Det blir billigast för kommunen, när nu inte staten betalar. Både VPK och socialdemokraterna gick mot förslaget. För vem får då råd att bo i centrum?

Minns ni att borgarna lova- de skattesänkning? Men de sa ingenting om ännu höre hyror i kommunens nybyggen.

Röd idrott

Med anledning av att VPK-KU Lunds IF ena fotbollslag i år vunnit sin div. III grupp i Lundakorpen har VB bitt om en intervju med lagledaren i det segrande laget Lennart Löfving.

- Var det en överraskning för er att ni vann er serie?

Ja, vi hade knappast väntat en sån framgång, eftersom vi kom från div. 4 och trodde att div. 3 skulle bli svårt. Men jag tror att vår vinterträning varje lördag i kombination med en bra laganda kom att bli avgörande.

- Är det alltså lagandan som är ert starka vapen?

Jag tycker det är roligt med ett lag där alla stöttar varandra och ingen klankar på någon kamrat. Det betyder mycket i jämna matcher, tror jag.

- Ska ni vinna div. 2 också? Är det målet 1979?

Nej, några sådana planer har vi inte. Vi spelar ju för att det är roligt i första hand. Så vet vi att standarden på 2-lagen är litet högre än vi är vana vid. Det har vi erfart inte minst i våra interna möten med VPK-KU Lunds IF lag 2, som redan spelar i div. 2. Sist fick vi stryk med 4-0!

- Du är också sekreterare i föreningen. Varför har VPK-KU egentligen en egen förening? Och vad har ni för mål med verksamheten?

Idrottsföreningen har funnits i 4 år och började med spel i korpen i fotboll och volleyboll. Sedan har det ock-

så blivit fotvandringar och motionsgymnastik. Orsakerna till att vi startade IF är flera. Först och främst är det roligt med idrott. Och det är breddidrott VPK-KU i första hand vill satsa på. I korpen finns det också möjlighet att visa solidaritet bland lagmedlemmarna och ett kamratligt uppträdande mot motståndare och domare.

- Finns det inte något som skulle kunna bli bättre i IF?

Självklart! Den största bristen är att tjejerna i VPK-KU inte är med i någon verksamhet alls. Det är män över hela linjen. Inte ens ett mixed volleybollslag har vi lyckats skrapa ihop. Hur vi ska lösa det kan jag inte svara på. Vi har haft många diskussioner i frågan.

- Som sista fråga. Vad är förhoppningarna inför 1979?

Ja, att lag 1 och lag 2 i fotbollen klarar sig bra i div. 2 och visar prov på god kommunistisk anda med solidaritet och kamratlighet. Dessutom att kvinnorna börjar motionera. Sist men inte minst: att arbetarrörelsen tar tillbaka regeringsmakten och samtidigt tar ett rejält steg åt vänster.

Den som är intresserad av att vara med oss kan kontakta mig på tel 11 96 64. Eller komma till träningen på lördagar kl 16-18 i Klostergårdsskolans gymnastiksal. Partikamrater och sympatisörer är alla välkomna.

INGEN HYRESHÖJNING

Demonstrera mot höjda hyror. Lördagen den 11 november Saml. kl 11 på Clemenstorget Arr. Hyresgästföreningens Lundaavdelning

Barnomsorg?

Barnomsorgsplanen skickas nu av sociala centralnämnden på remiss. Utbyggnadstakten är oförändrat låg. Men eftersom man räknar med mindre antal barn (låga födelsetal), så lyckas borgarna med konststycket att redovisa högre behovstäckning än i förra planen.

I en reservation på tjugo punkter kräver VPKs Anders Sannerstedt bl.a. daghemspatser för full behovstäckning inom fem år, kraftigt ökad utbyggnad av fritidshemmen, fler barnsamariter, sänkta dagtaxor, nej till fp:s kösystem, snabba satsningar på bättre kvalitet vad gäller personalitet, gruppstorlek, lokaler och utemiljö.

Också socialdemokraterna reserverar sig. På allt fler punkter ansluter de sig till VPKs krav. Nu ansluter de sig också till kravet på taxesänkning. Trots att SAP inte vill bygga ut särskilt snabbt, finns förutsättningar för en bättre barnomsorgspolitik i Lund - den dag borgarväldet bryts.

Presstopp

Kårvalet

Presstopp

Vid 10-tiden på torsdagkvällen kom de preliminära resultaten från kårvalet. Tendensen är i stort sett klar, nämligen status quo. Eventuellt har FRIS tagit 1 nytt mandat och LKHF/VPK förlorat 1. Det innebär att FRIS fortfarande är det största partiet, men att det inte får egen majoritet. Valdeltagandet i år var 28% mot 30% i fjol.

Självklart är vi inte nöjda, säger Bosse Rothstein för LKHF/VPK, men delvis beror resultatet på att vi i vår valkampanj tagit upp svåra och seriösa frågor. Det är ett arbete på lång sikt och vi är övertygade om att det kommer att få genomslagskraft i längden.

NYLOKALISERING

— Goddag, var det Lunds kommun? Kommunrådet Ryde själv? Utmärkt! Det var så att jag har ett litet företag som jag söker en lämplig ort för, och så kom jag att tänka på Lund? Hur jag kom att tänka på Lund? Jo, jag hittade en broschyr som tycks vara tryckt för några år sen där man skriver en massa vackra saker om Lund och om hur bra det är att lägga företag där. Vad säger ni? Är jag den förste företagaren som nappar på den broschyren? Ja, ja, jag förstår att jag i så fall är dubbel välkommen. Särskilt som industrinläggelserna nu har börjat drabba även Lund? Ja, det är sant, jag läste nånting i Veckans Affärer om Nordarmatur. Mekanisk verkstad? Ventiler? Det kan väl ändå inte vara någon framtidsbransch. Bäst att skära bort de torra grenarna på företagsamhetens gröna träd så att de späda skotten kan komma fram, det har alltid varit min paroll. Er också? Ja, vi tycks ha en del gemensamt. Fast jag förstår att det känns att förlora en industri med så många anställda. Min lilla firma kan ju inte uppväga den förlusten riktigt, i alla fall inte än, men i gengäld handlar det om en framtidsbransch så vi vet inte vad framtiden kan bära i sitt sköte. Om jag kan överta några arbetslösa svarvare? Nja, nej, de passar kanske ändå inte riktigt, lite för grova händer och så har de kanske inte den riktiga servicekänslan, ja, det handlar om ett serviceföretag, nej, inte industri utan handel, jeansaffären »Smart». »Smarta jeans för smårta människor», ni förstår att det krävs annat än gamla svarvare för att kränga sånt. En hård men intressant bransch säger ni, det finns redan jeansbutiker i Lund? Åjo, det ante mej, men konkurrensen stimulerar bara. Och jag har faktiskt ett trumpf på hand. Oss emellan har jag hittat ett nytt intressant tillverkningsland, Filippinerna, som bjuder under sydkoreanerna med en massa procent. Nej, det är sant att jag inte skapar jobb åt några svenska arbetare, men vi var ju nyss överens om att industrin inte var något att satsa på för framtiden. Om rätt ska vara rätt skapar jag inte jobb åt några svenska företagare heller, eftersom jag pro forma är skriven i Liechtenstein. Men jag försäkrar, från mej skulle ni ändå inte få särskilt mycket skatt när alla avdragen var gjorda. Det finns ju andra värden, min lilla butik hjälper till att ge liv och omväxling åt stadskärnans omistliga miljö, eller hur det nu stod i den där broschyren. Några särskilda önskemål? Nej, jo, det gäller min bil. Den är ganska så dyr och jag är rädd om den, så ni får garantera mej en parkeringsplats utanför butiken. Bra. Och så måste det finnas plats för kundernas bilar. Ni lovar att riva kommunens gamla hus på andra sidan gatan? Alldeles utmärkt. Ni och jag ska nog komma bra överens.

Gr

Kollektivhus i Lund?

Kollektivt boende har sina problem. Under 1970-talets första år bildades i Lund en mängd kollektiv (nä, det fanns föregångare redan på 60-talet) i stora lägenheter eller gamla villor. Somliga finns kvar och en del nybildningar sker ännu, men allmänt sett har kollektivvägen lagt sej. Det stora problemet har varit stabiliteten. I en liten grupp som ett våningskollektiv är blir lätt någon eller några nyckelpersoner, och om en sådan av någon anledning flyttar är risken stor att kollektivet upplöses.

Men intresset för ett kollektivt alternativ till det vanliga kärnfamiljs- eller ensamboendet lever kvar. Allt fler börjar inse att lösningen på stabilitetsproblemet ligger i en annan avvägning mellan individuellt och kollektivt, i större och därmed motståndskraftigare enheter och i större organisatorisk stadga. Därmed är man framme vid en företeelse med gamla anor, nämligen kollektivhuset.

Kollektivhus har alltså fått ny aktualitet även i Lund, efter några års uppehåll. I slutet av 60-talet kom Dick Urban Vestbros första bok i ämnet, och då fanns det rätt framskridna kommunala kollektivhusplaner här i stan. En enkät bland ca 6 000 lundabor visade att inte mindre än 10 procent var intresserade av den boendeformen. Sten Samuelsson, socialdemokratisk professor i arkitektur, ritade också ett stort kollektivhus som skulle ligga borta vid Folkets park.

VPK Lund har naturligtvis noterat det nya intresset för kollektivhus — det bars en bandedoll med kravet om kollektivhus i Lund i förstamajdemonstrationen. Efter en del diskussioner i andra sammanhang anordnade kommunalpolitiska utskottet i onsdags ett litet möte om kollektivhus. Deltog gjorde bl a Eva Karsten, som deltog i planeringen av folkparksprojektet, och Birgit Krantz, ny professor i byggnadsfunktionslära här i stan, som medverkat i tillkomsten av det första nya svenska kollektivhuset på många år, Stolplyckan, som just nu byggs i Linköping.

Kvarteret Päronet

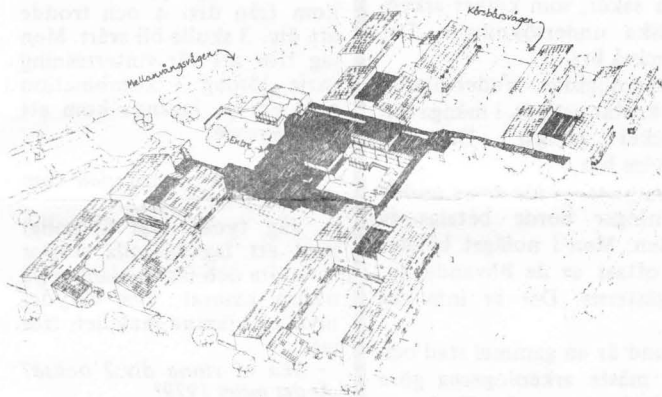
Deltog gjorde även Ann Marie Dahlström och Cajsa Lindström, två arkitekturstudenter som just lagt fram ett examensarbete om kollektivhus. De har ritat ett som skulle ligga i kvarteret Päronet norr om Råbyholms allé, ett rätt litet hus med 65 lägenheter.

Dahlström/Lindström redovisar sina argument för kollektivhus, argument som sammanfaller med dem som brukar anföras i den moderna diskussionen:

1) Kollektivhuset underlättar de dagliga sysslorna genom god kollektiv service. Grundläggande för tids- och arbetsbesparingen är de gemensamma måltiderna i restaurangen — utan dem är ett kollektivhus knappast värt namnet. Men måltiderna spar inte bara tid utan ger även gemenskap, eftersom de boende enligt deras modell turas om med att hjälpa den fast anställda personalen.

2) Kollektivhuset ger nya och bättre former för äldre- och barnomsorg. Naturligtvis finns inbyggt daghem, vilket förutsätter särskild uppgörelse med kommunen.

3) Olika åldersgrupper och familjetyper blandas på ett naturligt sätt.

4) Kollektivhuset spar energi och andra resurser. Tänk bara på matlagningen, men även på all utrustning som kan skaffas och användas kollektivt i stället för individuellt.

5) Det talas mycket om hyresgästinflytande och boendedemokrati. I ett kollektivhus är de garanterade inte minst därför att de boende har ett handfast materiellt intresse av att de upprätthålls.

Privilegierade

En invändning mot kollektivhus från radikalt håll brukar vara att det mest blir redan privilegierade som kommer att bo där, och så har det ju till stor del varit i de få svenska kollektivhusen. Ett grundkrav blir därför att en hög hyra inte ska utgöra någon spärr. Nu är problemet att hyrorna är höga i alla nya hus. Det är klart att gemensamhetsanläggningarna kostar extra, men det kan kompenseras av att lägenheterna görs mindre — i ett kollektivhus behöver de ju inte vara så stora. Dahlström/Lindström

har minskat ytan med 20 procent.

Risken finns ändå att kollektivhusen får ett skevt urval av boende. Det är klart att i första hand de som har störst nytta av dem flyttar in, men det rör sej om stora grupper, t ex alla småbarnsfamiljer där båda föräldrarna jobbar. Sen finns det somliga som skyggar inför allt som luktar »kollektiv» eller rentav »socialism». Men då är det en viktig politisk uppgift att bryta ned sådana attityder. Bäst sker det genom att kollektivhuset etableras som faktum så att den tveksamme kan gå dit och själv se efter.

Av olika skäl kommer det ändå under lång tid att vara en minoritet som söker sej till kollektivhus. Inte minst därför får och behöver det inte uppstå någon motsättning mellan kravet på kollektivhus och på en starkt förbättrad service till alla hyresområden.

VKP driver frågan

Blir det nu kollektivhus i Lund? I alla fall inte vid Råbyholms allé, där byggnadsnämnden just beslutat om vanliga hyreshuslimpor. Men i programmet för den stundande arkitektävlingen om gamla gasverksstomten har nämnden glädjande nog skrivit något om »kollektiva lösningar». Det är dock en lång och osäker väg mellan ett tävlingsprogram och ett färdigt hus, så den opinion som vill ha kollektivhus måste fortsätta att driva frågan hårt. VPK kommer för sin del att bidra till detta.

gs

BLASORKESTERN Lö 11/11 speln. på KUs appellmöte i Malmö. Saml. m. bil Bredg. 26 kl 10. Lö 18/11 Kvartersspelningar i Lund. Saml. Bredg. kl 10, speln. i Papegojelyckan 10.30, på Nöbbelöv 11.30.